

Серію засновано
в 1999 році

аМ
альма
матер

О. А. Семенюк
В. Ю. Паращук

Основи теорії мовної комунікації

Навчальний посібник

Київ
Видавничий центр «Академія»
2010

Зміст

1. Загальні засади мовної комунікації	1.1. Теорія мовної комунікації як інтерлінгвістична дисципліна	7
	1.2. Основні підходи до визначення комунікації	11
	1.3. Комунікативний процес та його складові	15
	1.4. Комунікативний акт як функціональна одиниця комунікативного процесу	23
	1.5. Моделі комунікації	32
	1.6. Функції комунікації	36
	1.7. Основні види комунікації	39
	1.8. Форми вербальної комунікації	44
2. Комуніканти як суб'єкти комунікації	2.1. Підходи до вивчення мовної особистості як основного суб'єкта комунікації	54
	2.2. Структура мовної особистості як учасника комунікативного процесу	57
	Комунікативна складова мовної особистості	57
	Соціометрична складова мовної особистості	63

	Психологічна складова мовної особистості	64
	Соціоінтерактивна складова мовної особистості	67
	Мовна складова мовної особистості	69
	Мовленнєво-риторична складова мовної особистості	72
	Національно-культурна складова мовної особистості	74
	Комунікативний паспорт мовця	76
3. Вербальний контакт	3.1. Комунікативний кодекс	79
	3.2. Механізми взаємодії мовців під час вербального контакту	91
4. Лінгво-структурний підхід до вербального коду в комунікації	4.1. Механізми пристосування мовного коду до об'єктивної дійсності	101
	4.2. Лінгвістичні поняття «референція» та «пропозиція»	102
	4.3. Мовленнєвий акт і дискурс як одиниці організації мовного коду в комунікації	104
	Мовленнєвий акт як недискретна одиниця організації мовного коду в комунікації	105
	Дискурс як глобальна одиниця організації мовного коду в комунікації, компонент комунікативного акту	114
	4.4. Текст як результат і одиниця комунікації	121
	Основні підходи до тлумачення тексту	121
	Значення тексту в комунікації	125
5. Лінгво-культурний підхід до вербального коду в комунікації	5.1. Взаємозв'язок об'єктивної дійсності, мови, свідомості, культури	130
	5.2. Співвідношення концептуальної, мовної і ціннісної картин світу	132

	5.3. Культурний концепт як одиниця комплексного вивчення мови, свідомості і культури	140
	5.4. Антропологічна культура та її вплив на комунікацію. Ціннісно-орієнтаційний профіль культури	154
6. Комунікативна поведінка і комунікативні ресурси	6.1. Комунікативна поведінка	159
	6.2. Комунікативні стратегії і тактики	172
	6.3. Індикація метакомунікативних стратегій	176
7. Інституційні дискурси	7.1. Науковий дискурс	179
	7.2. Педагогічний дискурс	190
	7.3. Політичний дискурс	195
Додатки	1. Тестові завдання	206
	2. Тексти для аналізу	214
	3. Підсумковий аналіз	221
	Відповіді на тестові завдання	224
	Термінологічний словник	226
	Література	233